

Fra: Per Waage (permwaage@gmail.com)

Sendt: 09.06.2021 12:04:10

Til: Postmottak Helgelandssykehuset (postmottak@helgelandssykehuset.no)

Kopi:

Emne: Mail til Helgelandssykehusets styreleder og adm direktør

Vedlegg: Tarmkreftkirurgien på Helgeland.docx

ADVARSEL: Denne eposten kommer fra utsiden av din organisasjon. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner igjen avsenderen og vet at innholdet er trygt.

Jeg anmoder om at denne mail med vedlegg journalføres og sendes videre til styrelederen i Helgelandssykehuset og adm direktør.

Med hilsen

Per Waage

TARMKREFTKIRURGIEN PÅ HELGELAND – HVA NÅ?

Direktøren for Nordlandssykehuset og direktøren for Helgelandssykehuset har i en pressemelding mandag 7. juni då omtalt status for tarmkreftkirurgien på Helgeland etter at den ble flyttet fra sykehuset i Rana og til Nordlandssykehuset i Bodø. Årsaken til pressemeldingen er at avisskriveriene om saken «kan skape unødig bekymring hos pasienter og pårørende». Det er ganske freidig og frekt å skylde på avisskriveriene når årsaken til bekymringer mv ligger helt andre steder enn i avisspaltene.

Det var styreleder og adm direktør i Helse Nord som i oktober 2020 grep inn på et grunnlag som ikke er av faglig art som er årsaken til de store problemer som nevnte inngripen har ført til. Før denne inngripen skjedde så bildet for tarmkreftkirurgien slik ut og målt med dødelighet etter slike operasjoner:

Helse Nord 2.2%

Nordlandssykehuset 2.6%

UNN Tromsø 1.2%

UNN Harstad 2.0%

Rana sykehus 0%

Hammerfest sykehus 0%

Sandnessjøen sykehus 14.3%

Nasjonalt gjennomsnitt 3.3%

Disse tallene fra Kreftregisteret så dagens lys mot slutten av 2019 og vakte betydelig oppmerksomhet. De lå til grunn for en beslutning i Helgelandssykehuset om å stanse tarmkreftoperasjonene i Sandnessjøen og overføre dem til Rana sykehus. Denne beslutningen førte til et ekstraordinært styremøte i Helse Nord som et ledd i å utøve et press mot Helgelandssykehuset om å gjenåpne tarmkreftkirurgien i Sandnessjøen. Og et vedtak i den retning ble gjennomført – også det av adm direktør i Helgelandssykehuset. Til grunn for denne inngripen var en rapport fra Helse Nord's øverste medisinske leder og legene i Sandnessjøen som viste at operasjonene i Sandnessjøen var i trygge og gode hender. Da dette ble nærmere undersøkt viste det seg å være helt feil. Hva konsekvensene av den fatale feilbeslutningen var vites ikke, men de må ha vært alvorlige fordi i oktober 2020 ble det vedtatt av et enstemmig styre i Helgelandssykehuset om å flytte denne kirurgien til Rana sykehus. Dette må ha falt Helse Nord meget tungt for brystet fordi et ekstraordinært foretaksmøte i selskapet noen få dager etterpå vedtok å flytte tarmkreftkirurgien bort fra Rana sykehus og til Nordlandssykehuset i Bodø. Helse Nord vedtok altså å flytte tarmkreftkirurgien fra et sykehus med topp resultater og til et sykehus med ikke så gode resultater. Blant svært mange på Helgeland oppfattes dette som er regulært tyveri. Og hvis man tar seg bryet med å lese direktørens saksforelegg og overhøre debatten som fortsatt er tilgjengelig så er denne saksbehandlingen noen av det mest eiendommelige som er prestert av Helse Nord. Det finnes ikke et eneste tall som underbygger denne konklusjonen. Derimot er det masse tekst som i store grad er det rene svada der problemene ved Sandnessjøen sykehus fører til en avstraffelse Rana sykehus.

Dette ulykksalige vedtaket i Helse Nord representerer et klart velferdstap for hele Helgeland fordi 77000 helgelendinger er frarøvet et kirurgisk tilbud i norgestoppen. Det vil ut fra en velferdsteoretisk synsvinkel bety at 77000 personer i Nordland har fått det verre uten at noen har fått det bedre.

Tallene som pressemeldingen inneholder viser at Nordlandssykehuset ikke har kapasitet til å ta hånd om alle tarmkreftsakene fra Helgeland. Adm direktør i Helse Nord understreket i foretaksmøtet at Nordlandssykehuset hadde nødvendig og tilstrekkelig kapasitet. Det viser pressemeldingen var ren bløff. Det nasjonale mål er at minimum 70% av tilfelle skal ha gjennomført kirurgien innen 35 dager. Etter at tarmkreftsakene er overført til Nordlandssykehuset er det bare 43% av tilfellene som etterlever de nasjonale mål. Altså en formidabel resultatsvikt. Så kommer to frekkiser: For det første sies det at «åtte av pasientene ved Nordlandssykehuset ble operert gjennomsnittlig/median fem dager etter standarden». Utsagnet er meningsløst fordi median og gjennomsnitt er to helt forskjellige ting. Dette kan illustreres ved å sammenligne to eksempler:

Eksempel nr 1 med tre operasjoner der overskridelsen er hhv 4, 5 og 10 dager. Median, som betyr midtverdien, er 5, mens gjennomsnittet 6,33. Eksempel nr 2 med tre operasjoner der overskridelsen er 4, 5 og 20 dager. Median er fortsatt 5 dager, mens gjennomsnittet 9,7 dager. Det fremgår klart at bruken av median kan dekke over helt vesentlige forhold. Og bruker man gjennomsnittstall er det også vanlig å operere med tall for spredningen rundt gjennomsnittet, enten i form av variasjonsbredde eller statistisk varians, evt det som heter standardavvik. De jeg har snakket med er om dette er tilbøyelig å mene at det gjøres forsøk på å dekke over vesentlig informasjon.

Det er en vei ut av det uføre som Helse Nord har satt seg i når det gjelder tarmkreftkirurgien på Helgeland. Det er å tilbakeføre tarmkreftkirurgien på Helgeland til Rana sykehus. Det har ikke Helse Nord tenkt å gjøre fordi man venter på rapporten fra Statens Helsetilsyn. At denne rapporten kan treffe Helse Nord som en torpedo midtskips med atomladning ser det ut til at man visstnok ikke tenkt på. Så må, ifølge Helse Nord adm direktør, kvalitetsarbeidet ved HSYK ferdigstilles. Hva dette betyr er meget uklart, likeledes hvilket sykehus det gjelder og her har adm direktør i Helse Nord satt seg som dommer i retten, antakelig helt upåvirket av pasientsikkerheten og de pasienter som det er dokumentert er blitt skadelidende. Og så skal man avvente den regionale kreftplanen. Denne vil ikke se dagens lys i år. Ut fra det innsyn jeg har skaffet meg i dette arbeidet fra Helse Nord foreligger det ingen prosjektplan for arbeidet med milepæler og ulike aktiviteter med start og stopp, noe som er helt vanlig og elementært i ethvert prosjektarbeide. Det er oppnevnt en del arbeidsgrupper som jobber med ulike temaer og disse arbeidsgruppene skal avgi sine rapporter til prosjekteieren i Helse Nord som er foretakets øverste medisinske leder. Det skal bli interessant å se på hvilke habilitetsvurderinger som gjøres i den forbindelse. Det gjelder både styreleder, adm direktør og foretakets øverste medisinske sjef.

Pressemeldingen er et regulært bomskudd. Målet var ifølge pressemeldingen å berolige fordi avisskriveriene «kan skape unødig bekymring hos pasienter og pårørende». I så måte bommes det på målet. Pressemeldingen framstår for meg og mange jeg har snakket med som et bestillingsverk fra Helse Nord. Så kan man bare gjette på hvem som har ført den i penna. Det er irrelevant fordi det er de to underskriverne som står ansvarlig.

Per Waage, samfunnsdebattant.